

НОВІ НОРМАТИВИ З МАТЕРІАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ПЕРЕСТІЙНИХ СОСНОВИХ НАСАДЖЕНЬ

Автори: **А.А.Строчинський, О.Г.Маніта, Т.Ю.Редько**

У лісовому фонді України певну частку вкритих лісовою рослинністю земель займають перестійні соснові насадження. Тільки в системі Держкомлісгоспу України їх площа становить 5105 га.

Як свідчать результати наукових досліджень, таксаційна будова перестійних деревостанів значною мірою відрізняється від змодельованої у чинних нормативах з матеріальної оцінки. Стосується це, перш за все, закономірностей співвідношення висот і діаметрів дерев та їхніх розмірно-якісних параметрів.

На основі аналізу 599 модельних дерев, які було зрубано та обміряно на 41 дослідній ділянці (Волинська, Житомирська, Київська та Рівненська області) із застосуванням сучасних комп'ютерних технологій обробки лісівничої інформації обґрунтовано математичні моделі відносної висоти (h_{ei}), видового числа (f), відсотків ділової деревини ($P_{дiл}$), відходів ($P_{вiдх}$), дров ($P_{дров}$), грубої деревини ($P_{гр}$), середньої ($P_{сер}$), дрібної ($P_{др}$) в залежності від діаметра стовбура (d).

$$h_{ei} = \left(1,34 + \frac{-17,2}{d + 10,09}\right) \quad f = 387,65 + \frac{4086,31}{d + 20,63}$$

$$P_{дiл} = \begin{cases} 94,93 + (-263,05) \cdot d^{-0,8471}, & d = 8 \div 28 \\ -0,2106 \cdot d + 86,06, & d > 28 \end{cases} \quad P_{сер} = \begin{cases} 0, & d < 16 \\ 100 - (P_{др} + P_{др}), & d = 16 \div 72 \\ 0, & d > 72 \end{cases}$$

$$P_{вiдх} = \begin{cases} 9,44 + 0,0156(d - 38)^2, & d = 8 \div 32 \\ 10, & d > 32 \end{cases} \quad P_{др} = \begin{cases} 0, & d = 8 \div 28 \\ 102,5 + (-4303,4) \cdot \left(\frac{d}{10}\right)^{-3,6785}, & d = 28 \div 76 \\ P_{др}, & d > 76 \end{cases}$$

$$P_{дров} = 100 - (P_{дiл} + P_{вiдх})$$

Абсолютні висоти (h_i) дерев за ступенями товщини в залежності від розряду висот встановлені як $h_i = h_{ei} \cdot h_{баз}^k$, де h_{ei} — відносна висота i -го ступеня товщини; $h_{баз}^k$ — висота базового ступеня товщини (40 см) k -го розряду висот (1В — 34,0 м; 1А — 31,5 м; 1 — 29,0 м; 2 — 26,5 м; 3 — 24,0 м; 4 — 21,5 м).

Об'єми стовбурів вираховані за класичною формулою лісової таксації:

$$V = \pi \cdot d^2 / 4 \cdot h \cdot f \cdot 10^{-4}$$

Аналоги розроблених нормативів використовуються упродовж 15 років в Боярській ЛДС під час таксації лісосік головного користування. Нормативи дозволяють суттєво підвищити точність матеріально-грошової оцінки лісосічного фонду.

Розробка може бути передана замовнику у вигляді сортиментних таблиць.

Додаткову інформацію можна отримати:

Науково-дослідний інститут лісівництва та декоративного садівництва
Національного аграрного університету,
кафедра лісової таксації та лісовпорядкування

E-mail: forest_dean@twin.nauu.kiev.ua
тел.: (044) 527-85-23